

Nr 7.

Av herr **Säfstrand**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning i fråga om offentlig revision av genom statsanslag eller tullskydd understödda företags räkenskaper och övriga handlingar.

Det torde väl numera ha ingått i det allmänna rättsmedvetandet att en näring, som genom statsmakternas försorg erhållit ekonomiskt understöd antingen direkt genom statsanslag eller indirekt genom tullskydd, icke kan anses ha en lika fristående ställning gentemot staten som näringar, vilka lita helt och hållet på sina egna krafter och de möjligheter som den fria konkurrensen erbjuder. Men erkänner man att ett av en näring mottaget statsunderstöd i en eller annan form gör denna näring i viss mån beroende av staten, så måste man ock erkänna att staten äger icke blott rätt utan även skyldighet att tillse, att det understöd som utgår icke är större än som för det avsedda ändamålet är strängt nödvändigt.

Vi ha tillräckligt många exempel på varthän bibehållandet av ett kanske från början i förhållande till omständigheterna lämpligt tullskydd, som sedermera på grund av utvecklingen visat sig alldeles för högt, kan leda. Och även beträffande för högt direkt statsunderstöd åt ett företag kunna olägenheter befaras, i det ett för stort tilltaget statsunderstöd åt ett företag kan förorsaka, att detta företag aldrig kommer att anstränga sig för att helt och hållet kunna stå på egna ben.

Men hur skall staten få vetskap om huruvida ett av densamma givet understöd blivit större än nödvändigt och lämpligt är? Tydligtvis däri- genom att åt staten gives rätt att i detalj sätta sig in i vederbörande företags affärsställning. Enligt undertecknads mening kan detta icke effektivt ske mer än på ett sätt, nämligen däri- genom att i lag bestämmes

att regeringen må, där den så finner behöfligt, utse fackligt utbildade revisorer, vilka — naturligtvis under den strängaste tystnadsplikt — skulle äga rätt att granska *alla* ett på ett eller annat sätt statsunderstött företags räkenskaper och handlingar. Det ligger i sakens natur att även av granskningsresultatet endast de för bedömandet av statsunderstödet storlek absolut nödvändiga siffrorna skulle få offentliggöras.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa,

att Riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en utredning angående lagbestämmelser, som tillerkänna Kungl. Maj:t rättighet att genom fackligt utbildade revisorer i detalj granska genom statsanslag eller tullar understödda företags *alla* räkenskaper och handlingar.

Stockholm den 17 januari 1914.

Ivar Säfstrand.
